

ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝርከቡ ክታቦት ኮሮና ክኸተቡ ዕድል ክኸፈተሎም እዩ

ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝርከቡ ብመሰረት ምሕጽንታ ትካል ህዝባዊ ጥዕና ክታቦት ኮሮና ክኸተቡ ዕድል ንክኸፈተሎም መንግስቲ ውሳኔኡ ኣሕሊፉ ኣሎ።

—ብመሰረት ሞያዊ ምክርታት ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ንዝርከቡ ክታቦት እንተደኣ ተዋሂቡዎም ካብ ጉድኣታቱ ጥቕምታቱ ይበዝሕ ብምዃኑ እዩ። እዚ ንመንግስቲ ወሳኒ ተራ እዩ ተጻዊቱ። ሕጂ ኣብ ቁልዑን ንኣሸቱን ብዝሒ ለብዒ ይርኣ ኣሎ። ስለዚ ክታቦት እዞም ቁልዑን ንኣሸቱን ናብ ንቡር ህይወቶም ንክምለሱ ተራ ክህልዎ እዩ ትብል ኣርና ሱልጣርግ።

—ሕጂ ብዙሕ ክታቦታት ንረከብ ኣለና፣ ገሊኦን ንኡሳን ዞባታት ከኣ ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝርከቡ ብዝቐልጠፈ ምክታብ ክጅምሩ ይኸእሉ እዮን። ዕዮ ክትቦት፡ ምምርማርን ምንዳይ ምንጪ ለብዕን ዝፈጥረለን ጸቕጢ ካብ ንኡስ ዞባ ናብ ንኡስ ዞባ ይፈላለ እዩ። ነዞም ኣብዚ ጉጅለ ዝርከቡ ጎኒ ጎኑ ካልኣት ክኸትባ ዝኸእሉ እንተደኣ ኮይነን ባዕለን ክግምግሞኦ ኣለወን ይብል ሚኒስተር ጥዕናን ክንክንን ቤንት ህይዮ።

እዞን ክታቦታት ንካብ 12 ዓመት ንላዕሊ ዝዕድሚኦም ሰባት ተቐባልነት ረኺቡ ኣሎ። ብዙሓት ሃገራት ከም እኒ ደንማርክ፡ ፊንላንድ፡ ኣይስላንድ፡ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካን ካናዳን ድሮ ነዞም ኣብዚ ክሊ ዕድመ ዝርከቡ ክታቦት ምክታብ ጀሚረናኦ ኣለዎ።

እቶም ኣብ 2009 ዝተወልዱ ግን ከኣ 12 ዓመት ዘይመልኡ ድማ፡ ንኡሳን ዞባታት ነዚኦም ዝኸውን ስርዓት ኣተኣታትዮን 12 ዓመት ኣብ ዝመልኡሉ እዋን ንክታቦት ክጽዎም ክኸእሉ ኣለወን።

ተወሳኺ ኣፍልጦ ክሳብ ነጥፊ ክንጽበ ኢና

ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝርከቡ ሰባት ብሓፈሻ እዚ ክታቦት ጽቡቕ ጌሩ ከምዝጠቐሞም ትካል ህዝባዊ ጥዕና ዘመልከቱሉ ሓደ ነጥቢ እዩ። ከምኡ'ውን ምስ ዓበይቲ ብምንጽጻር ሓደ መርፍእ ተወጊኦም ዘሕድረሎም ብዮንነት ካብ ናይ ዓበይቲ ዝነውሐ ክኸውን ዘሎ ተኸእሎ ልዑል እዩ። ኣብዚ ክሊ ዕድመ እዚ ዝርከቡ ሰባት ካልኣይ መርፍእ ክውግኡ ምሕጽንታ ክሓፍ እንተደኣ ከዕይኑ ትካል ህዝባዊ ጥዕና ኣቐዲሞም ዝተሓደሰ ኣፍልጦ ምስ ኣጥረዩ ንክበድቲ ጎር-ሳዕቤናት፡ ኩነታት ምዕባል ሕማምን ውህሉል ኩነታትን ሓደስቲ ገምጋማት ከካይዱሉ እዮም።

ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ኣስታት 260 000 ሰባት ኣለዉ ወይ ካብ ህዝብና 4.8 ሚእታዊት ኢዩ ይኸውን ብዝሒም። ሰለስተ ቡባዓመቶም ዝተወልዱ ጉጅለታት ተማሃሮ ማእከላይ ደረጃ እዮም (2008፡ 2007ን 2006ን)፡ እቲ ካልኣይ ጉጅለ ከኣ ተማሃሮ መባእታ ዝሓቐፈ እዩ ዝኸውን ዘሎ(2009)።

ርይቶአም ክስምዑ መሰል አሎዎም

ንክትበት ደቆም ዝምልከት ናይ መወዳእታ ውሳኔ ዝውሰኑ ወለዲ እዮም። ካብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዝርከቡ ቁልዑ ብሕጋዊ መለክዒታት ጥዕና ክርእ ከሎ ከም በጽሒ ኣይቆጸሩን እዮም። ከወይኑ ከብቅዕ ንናይ ገዛእ ርእሶም ጥዕና ዝምልከቱ ውሳኔታት ክስምዑ አሎዎም። ክታበት ኮሮና ክኸተቡ እንተደኣ ኮይናም እዮም ተሓታትነት ወለዲ ዝስከሙ ወለዲ ወይ ወላዲ ፍቓዱ ክህብ አሎዎም።

—ትካል ህዝባዊ ጥዕና ኣብ ክሊ ዕድመ 12 ክሳብ 15 ዓመት ንዝርከቡ ቁልዑ ዝኹውን ዝተዋደደ ሓበሬታ ከዳልወሎም እዩ። እዚ ብመሰረት ኣህጉራዊ ውዕል ቁልዑ ውድብ ሕቡራት ሃገራት መሰሎም እዩ ይብል ሀይዩ።